

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 3 – 4 marca 2017 r. na kierunku *politologia* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia realizowanych w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale Nauk Politycznych Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie o profilu ogólnoakademickim

przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek – członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Radosław Rybkowski – członek PKA**
- 2. dr hab. Tadeusz Bąk – ekspert PKA**
- 3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. wszjk**
- 4. Tomasz Kocoł – ekspert ds. studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *politologia* prowadzonym na Wydziale Nauk Politycznych Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Była to pierwsza wizytacja na ocenianym kierunku studiów.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (dalej w tekście: ZO) został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, z pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły dobre warunki do pracy ZO.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X I i II stopień			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X I stopień		X II stopień	
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X I i II stopień			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X I i II stopień			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy			X I i II		

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

			stopień		
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X I i II stopień			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

W odpowiedzi na raport z wizytacji, Władze Uczelni przedstawiły dokumentację, na podstawie której zaistniała przesłanka do podniesienia ocen kryterium nr 2 (w przypadku studiów drugiego stopnia), oraz 5 na ocenę w pełni. W związku z powyższym wszystkie 6 kryteriów otrzymało ocenę w pełni.

Tabela nr 1

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe² zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X I i II stopień			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X I i II stopień			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki

² Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki

zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

1.1.

Przedstawione ZO dokumenty odnoszące się do Misji i Strategii Rozwoju pochodzące z 2011 roku zostały zatwierdzone (zmodyfikowane) stosowną uchwałą Senatu. Uczelnia w opracowaniu tych dokumentów wykazała się należyłą starannością metodologiczną oraz szerokim spojrzeniem na funkcjonowanie szkoły wyższej w specyficznych warunkach miasta i regionu. Strategia zawiera wizję, misję, cele strategiczne, a także działania i zadania oraz decyzje służące osiągnięciu założonych celów strategicznych. Ogólny obraz Strategii przedstawiono w formie tzw. „Księgi Strategii” Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie. Odnosi się ona do takich sfer jak: edukacja, rozwój kadry, badania naukowe, współpraca z otoczeniem krajowym i zagranicznym oraz zarządzanie uczelnią. Wg ZO, przyjęty katalog celów strategicznych jest właściwy, mieści się w katalogu aktywności szkoły wyższej oraz najważniejszych czynników determinujących jakość nauczania akademickiego. Kierunek studiów politologicznych w pełni został wkomponowany w te działania oraz cele, jest także zgodny z ogólnym profilem kształcenia. Przyjęta optyka studiów została utrzymana w ryzach dyscypliny i jednocześnie stanowi – szczególnie poprzez specjalności – odpowiedź na lokalne i regionalne potrzeby otoczenia zewnętrznego Uczelni. Misja Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i

Amerykanistyki w Warszawie zakłada kształcenie na jak najwyższym poziomie, w poszanowaniu katalogu praw fundamentalnych, dla zaspokojenia potrzeb intelektualnych młodych ludzi oraz jednoczesnego budowania kapitału intelektualnego i społecznego. Przyjęta dla kierunku *politologia* koncepcja kształcenia I i II stopnia jest zgodna z misją Uczelni, preferowanymi wartościami oraz strategią rozwoju. Koncepcja odpowiada celom określonym w działaniach na rzecz zapewniania jakości kształcenia w zakresie kształcenia politologicznego. Nakierowana jest na funkcjonowanie w europejskiej przestrzeni edukacyjnej.

1.2.

Plany rozwoju kierunku *politologia* na I i II stopniu studiów dotyczą przede wszystkim koncepcji oraz użyteczności kształcenia, a więc więzi z otoczeniem społecznym, politycznym i gospodarczym. Określone są przede wszystkim w przyjętej przez Uczelnię misji i strategii jej rozwoju. Rozwój kierunku *politologia* jest pochodną tych działań. W zakresie ewolucji koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku i procesu jej realizacji planowane jest podjęcie następujących działań: 1) rozszerzenie wymiany międzynarodowej; 2) podjęcie działań na rzecz procedury podwójnego dyplomowania; 3) wypracowanie systemu przenoszenia i uznawania zajęć dydaktycznych zaliczonych w innych uczelniach; 4) przygotowanie oferty kształcenia – w ograniczonym zakresie – w języku angielskim; 5) wzmocnienie badań naukowych tworzących podstawę procesu dydaktycznego; 6) rozwój studiów podyplomowych. Działania te niewątpliwie odzwierciedlają krajowe i międzynarodowe tendencje zmiany kształcenia na kierunku *politologia*. Ważnym elementem planów rozwoju kierunku *politologia* jest pogłębianie więzi procesu kształcenia z otoczeniem społecznym, politycznym i gospodarczym, a w konsekwencji uwzględnianie potrzeb rynku pracy. Wartościowe i uzasadnione jest przygotowywanie absolwenta do pełnienia różnych ról zawodowych i społecznych, wymagających szerokiej, wielodyscyplinarnej wiedzy umożliwiającej adaptowanie się do zmieniającej się rzeczywistości. Działania te uwzględniają specyfikę społeczno-gospodarczą Mazowsza i istniejącego w regionie rynku pracy. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian społecznych, szczególnie poprzez ofertę specjalności i deklarowane przejście na profil praktyczny.

1.3.

Uczelnia przyporządkowała oceniany kierunek *politologia* zarówno I i II stopnia studiów do obszaru nauk społecznych oraz wskazała jako dziedzinę nauki społeczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Bardzo szeroko określiła zakres dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia. Do dyscyplin tych zaliczono bowiem nauki o polityce, nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, nauki o mediach, nauki o polityce publicznej, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej. W opinii ZO, Uczelnia w prawidłowy sposób przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia oraz prawidłowo wskazała dziedziny nauki oraz dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Określone dyscypliny do których odnoszą się efekty kształcenia znajdują odzwierciedlenie w przedłożonym w trakcie wizytacji opisie efektów

kształcenia, a także programie studiów.

1.4.

Uczelnia dla ocenianego kierunku studiów opracowała efekty kształcenia, które są zgodne z obszarowymi efektami kształcenia określonymi dla nauk społecznych. Dotyczą wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z uwzględnieniem specyfiki kierunku *politologia* i właściwych dla niego efektów kształcenia i odpowiadających im treści kształcenia. Są one zgodne z profilem ogólnoakademickim. Studenci politologii na I i II stopniu studiów zdobywają wiedzę, która stanowi podstawę do rozwijania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w pracy zawodowej. Efekty kształcenia poddają się weryfikacji w ramach modułów przedmiotowych poprzez różnorodne sposoby sprawdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wykorzystywanych przez kadrę naukowo-dydaktyczną.

Przyjęte na I stopniu studiów efekty kształcenia określają elementy wiedzy i umiejętności o charakterze teoretycznym. Łączna liczba przyjętych efektów kształcenia (34) jest w ocenie ZO prawidłowa. W odniesieniu do kierunkowych efektów kształcenia dotyczących „wiedzy” i zgodnie też z przyporządkowaniem obszarowi nauk społecznych, koncentrują się przede wszystkim na strukturach organizowania i funkcjonowania życia społecznego oraz politycznego, istniejących w tym zakresie więzi i struktur komunikacji w życiu publicznym. Zasadnie uznano, że życie społeczno-polityczne ma charakter wielopoziomowy od lokalnego, poprzez ogólnopaństwowy do poziomu środowiska międzynarodowego. W odniesieniu do umiejętności uwzględniono głównie te, które dotyczą wewnątrzpaństwowego życia społeczno-politycznego, jego interpretacji i dostrzegania podstawowych relacji. Z kolei „kompetencje społeczne” dotyczą funkcjonowania w życiu społeczno-politycznym, aktywności obywatelskiej i funkcjonowania w społeczeństwie wielokulturowym oraz stałego podnoszenia kompetencji „w społeczeństwie ryzyka”.

Na II stopniu studiów przyjęto łącznie 28 efektów kształcenia, które w pełni odnoszą się do obszaru nauk społecznych. Koncentrują się one na poszerzonej wiedzy o charakterze nauk o polityce i ich miejscu w systemie nauk społecznych oraz relacji do innych nauk, strukturach i sposobach funkcjonowania instytucji politycznych w wymiarze polskim, europejskim i globalnym. Uwzględniono również podstawowe wzorce i podejście badawcze obowiązujące w naukach politycznych. Uwzględniono wiedzę z głównych kierunków myśli politycznej zarówno w wymiarze polskim, jak i europejskim oraz globalnym. W sposób prawidłowy ujęto zagadnienia pogłębienia wiedzy z zakresu rozumienia procesów zmian struktur i instytucji społeczno-politycznych, roli człowieka w życiu społecznym i jego interakcji z najbliższym otoczeniem, norm politycznych i prawnych, jak również zakresu organizacji instytucji społeczno-politycznych. Podobnie w odniesieniu do umiejętności poprawnie uwzględniono umiejętności interpretacyjne zjawisk społeczno-politycznych, prawnych jak i ekonomicznych oraz umiejętności przeprowadzania analiz i formułowania własnych opinii i interpretacji odnoszących się do mechanizmów zachowań jednostki oraz grup społecznych w życiu publicznym, struktur społeczno-politycznych we współczesnym świecie, instytucji państwa oraz instytucji społeczno-politycznych i gospodarczych w wymiarze polskim i międzynarodowym. Również uwzględniono umiejętności krytycznego posługiwania się

założeńmi podejść badawczych do wskazania mocnych i słabych stron teorii naukowych oraz badań w naukach o polityce. Z kolei „kompetencje społeczne” w szczególny sposób akcentują rozumienie potrzeby kształcenia i doskonalenia zawodowego, świadomość różnych punktów widzenia; profesjonalizm i etyczność w pracy zawodowej i działalności publicznej; aktywne uczestnictwo w życiu społeczno-politycznym, jak również kompetencje do kierowania zespołami ludzkimi.

Należy stwierdzić, że osiągnięte efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz uzyskane kwalifikacje zawodowe pozwalają absolwentowi na aktywne uczestnictwo w przestrzeni zawodowej, a także przygotowują studenta do potrzeb rynku pracy i szeroko rozumianego środowiska społeczno-gospodarczego.

W opinii studentów program studiów jest logicznie skonstruowany i zakłada systematyczny rozwój nabywanych umiejętności, który jest odzwierciedlony w kolejności realizowanych przedmiotów. Studenci nie potrafili zdefiniować czym są efekty kształcenia, jednakże potrafili wskazać przykładowe umiejętności oraz kompetencje, które nabywają zarówno podczas poszczególnych przedmiotów, jak i w toku całych studiów. Przedstawione im przykładowe zakładane efekty kształcenia w większości przypadków uznali za sformułowane w sposób zrozumiały i ocenili je jako możliwe do osiągnięcia oraz zweryfikowania.

1.5.

1.5.1.

Oceniany kierunek studiów nie należy do tych kierunków, o których mowa w art. 9b oraz w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

1.5.2.

Oceniana Jednostka przygotowała spójny program kształcenia dla kierunku *politologia* dla studiów I i II stopnia. Zarówno na I i II stopniu studiów obejmuje on grupę przedmiotów wspólnych, grupę przedmiotów fakultatywnych wybieranych przez studenta oraz ofertę licznych modułów – specjalności wybieranych przez studenta. Należy wyraźnie podkreślić, że przyjęty program kształcenia, będąc „autorską” ofertą ocenianej Jednostki, odzwierciedla współczesne tendencje badań politologicznych, aktualny stan wiedzy politologicznej i aktualne tendencje nauczania. W odniesieniu do grupy przedmiotów wspólnych, w większości kierunkowych, wartościowym elementem jest myślenie w kategoriach wielopoziomowości (poziom lokalny, poziom państwa, poziom środowiska międzynarodowego włącznie z procesami integracji) sfery życia publicznego i procesów sprawowania władzy będących przedmiotem badań i nauczania politologicznego. Obok tego wartościowe jest myślenie w kategoriach wielowymiarowości tej sfery (wymiar polityczny, gospodarczy, społeczny, ekologiczny), w kategoriach więzi, struktur, instytucji, form organizacji życia społeczno-politycznego, mechanizmów sterowania nim i procesów komunikacji z jednoczesnym uwzględnieniem warstwy myśli politycznej. Szczególnie na II stopniu studiów uwzględniona została także wiedza na temat badań politologicznych i nowoczesnych technologii informacyjnych. Starannie została przemyślana oferta przedmiotów do wyboru w formule tematów alternatywnych, ale w ramach wspólnego obszaru. Ofertę tę uzupełniają zajęcia z języka obcego oraz seminarium dyplomowe.

Niezwykle bogata jest oferta modułów – specjalności oferowanych studentom zarówno I i II stopnia – do wyboru. W warunkach ograniczonej liczby studentów, pojawia się jednak pytanie o możliwość faktycznego skorzystania przez studentów z tej bogatej oferty. Oferowane specjalności to: administracja publiczna; integracja europejska i polityka regionalna; polityka bezpieczeństwa i reagowanie kryzysowe; dziennikarstwo współczesne; marketing polityczny; Public Relations; pomoc społeczna; samorząd terytorialny i polityka lokalna. Zakres oferowanej wiedzy jest zgodny z aktualnym stanem wiedzy politologicznej i tendencjami jej ewolucji. Umożliwia także realizację założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przyjęty program I i II stopnia studiów umożliwia wykazywanie się absolwentowi wiedzą ogólną z zakresu nauk społecznych i wiedzą szczegółową z zakresu politologii, a także zdolnością krytycznej oceny procesów społeczno-politycznych i przygotowaniem do uczestnictwa w życiu społeczno-politycznym oraz umiejętnością rozwiązywania problemów zawodowych.

1.5.3

Wizytowana Jednostka w realizacji procesu dydaktycznego na kierunku *politologia* – zarówno na studiach I i II stopnia – stosuje różnorodne metody dydaktyczne. Dobierane są one z uwzględnieniem specyfiki treści kształcenia w ramach każdego z modułów. Obok wykładów jako tradycyjnej formy aktywności dydaktycznej, stosowane są formy umożliwiające aktywizowanie studentów i ich pracę własną. Należą do nich przede wszystkim ćwiczenia, ale także konwersatoria, seminaria i warsztaty. W ramach – zwłaszcza ćwiczeń i konwersatoriów – do stosowanych metod aktywizujących należy zaliczyć przede wszystkim wystąpienia studentów w postaci referatów zakładających samodzielność w ich przygotowaniu, stymulowanie dyskusji przy pomocy problemowo formułowanych pytań, dyskusji na temat przeczytanych lektur o tematyce politologicznej. Formy te podporządkowane są osiągnięciu założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Prowadzone zajęcia na I stopniu studiów – a zwłaszcza przedmiot „Wstęp do badań politologicznych” – umożliwiają przynajmniej wstępne przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań.

Studenci II stopnia na zajęciach poświęconych badaniom społecznym są przygotowywani do samodzielnej konceptualizacji badań własnych i ich realizacji. Biorą aktywny udział w badaniach naukowych, czego przykładem są prace magisterskie i publikacje naukowe w periodykach Uczelni. Istotnym elementem indywidualizacji procesu kształcenia i osiągnięcia założonych efektów kształcenia jest określona w Regulaminie studiów możliwość ich kontynuacji w formie indywidualnego ich planu lub indywidualnego ich programu. Studenci ocenianego kierunku korzystają przede wszystkim z pierwszej z wymienionych form, co jednak oznacza, że dominującym motywem są sytuacje „losowe” studentów, a nie osiągnięcia w procesie studiowania i dążenie do ich zwiększania. Niezależnie od indywidualnego planu czy programu studiów studenci posiadają opiekuna naukowego.

Zespół Oceniający pozytywnie ocenił dobór treści kształcenia oraz formy zajęć do efektów kształcenia, jakie mają osiągnąć studenci w ramach poszczególnych przedmiotów. Ponadto

stosowane przez wykładowców aktywizujące formy zajęć takie, jak praca projektowa w grupach, dyskusje na wybrane tematy oraz sesje referatów studenckich, Zespół Oceniający ocenia bardzo pozytywnie.

1.5.4.

Zgodnie z przyjętym planem studiów I stopnia ich program jest realizowany przez 6 semestrów, w czasie 1360 godzin zajęć dydaktycznych. Czas ten umożliwia realizację treści kształcenia i założonych efektów kształcenia. Wymienionej liczbie 1360 godzin dydaktycznych przypisanych jest 180 punktów ECTS, co oznacza 30 punktów ECTS przypadających na każdy z sześciu semestrów. Za realizację zajęć z przedmiotów wspólnych podstawowych i kierunkowych student uzyskuje łącznie 94 punkty ECTS. Punkty te przyznano także za język obcy (9 punktów za 120 godzin), praktykę zawodową (4 punkty za 3 tygodnie) oraz zajęcia z wychowania fizycznego (2 punkty za 60 godzin).

Na studiach II stopnia program studiów realizowany jest przez cztery semestry, w czasie 930 godzin zajęć dydaktycznych. Przewidziana liczba godzin jest odpowiednia do realizacji treści kształcenia i realizacji założonych efektów kształcenia. Wymienionej liczbie godzin dydaktycznych przypisano 120 punktów ECTS, po 30 na każdy semestr. Student II stopnia studiów za realizację zajęć z przedmiotów podstawowych i kierunkowych uzyskuje łącznie 64 punktów ECTS.

1.5.5

Funkcjonujący w ocenianej Jednostce system punktów ECTS jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Punkty ECTS odzwierciedlają realny czas pracy studenta i odnoszą się do wszystkich elementów procesu dydaktycznego ujętych w programie studiów. Są przyznawane po uzyskaniu zaliczenia lub zdaniu egzaminu i nie są zależne od uzyskanej oceny. Jeden punkt ECTS odpowiada efektem kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta 25 – 30 godzin nakładu pracy.

Student może być wpisany na kolejny semestr z liczbą punktów mniejszą niż 30, o ile jednak możliwe jest uzupełnienie tego niedoboru w następnych semestrach.

Wizytowana Jednostka prowadzi badania naukowe, które tworzą podstawę procesu dydaktycznego z wielu przedmiotów. Z dokumentacji wynika, że ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS, przypisanych poszczególnym przedmiotom i modułom, jest realizowana w powiązaniu z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauk społecznych.

1.5.6

Wizytowana Jednostka oferuje studentom szerokie spektrum zajęć wybieranych przez studenta, zarówno na studiach I jak i II stopnia. Zróżnicowane są one co do form organizacji procesu dydaktycznego, ale i co do nauczanych treści. Są to bowiem przedmioty fakultatywne, tematycznie sprofilowane specjalności, seminarium dyplomowe, lektoraty języka obcego. Oferta przedmiotów do wyboru została przygotowana w formule tematów alternatywnych, ale w ramach wspólnego tematycznego obszaru. Na tej zasadzie studentom oferowana jest do wyboru socjologia lub filozofia, dzieje i kultura Żydów lub kultura Europy,

mniejszości narodowe i etniczne lub modele polityki narodowościowej, religie i związki wyznaniowe lub modele polityki wyznaniowej, retoryka i erystyka lub kreowanie wizerunku w polityce, migracje ludności lub Polacy w świecie.

Jak to zostało wskazane wyżej, bogata jest oferta modułów – specjalności oferowanych studentom do wyboru.

Na studiach I stopnia liczba punktów ECTS przyznanych za zajęcia wybierane przez studenta łącznie wynosi 68, co oznacza 38% ogólnej ich liczby (180). Spełniony jest więc wymóg nie mniejszej niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.

Na studiach II stopnia liczba punktów ECTS przyznanych za zajęcia wybierane przez studenta łącznie wynosi 60, co stanowi 50% ogólnej ich liczby (120). Również i w tym przypadku jest spełniony wymóg prawny.

Wszystkim przedmiotom przypisane są ECTS, które zdaniem studentów odzwierciedlają nakład pracy niezbędny do uzyskania zdefiniowanych efektów kształcenia. Studenci mają możliwość indywidualizacji toku kształcenia poprzez swobodny wybór m.in. specjalności, lektoratów, fakultetów, seminarium dyplomowego oraz zajęć z wychowania fizycznego. Ponadto osoby szczególnie uzdolnione albo niepełnosprawne mają możliwość szerszej indywidualizacji toku kształcenia poprzez korzystanie odpowiednio z indywidualnego programu studiów albo indywidualnej organizacji studiów. W opinii studentów Uczelnia nie stwarza utrudnień związanych z uzasadnionym wykorzystywaniem tych możliwości.

1.5.7.

W wizytowanej Jednostce na kierunku *politologia*, zarówno na I i II stopniu studiów, proces kształcenia realizowany jest z wykorzystaniem różnorodnych form organizacji procesu dydaktycznego. Zasadą wyboru tych form jest ich dostosowanie do specyfiki treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów. Stosowane są bowiem takie formy organizacji procesu dydaktycznego jak wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, warsztaty. Wyraźne jest preferowanie aktywizujących form organizacji procesu dydaktycznego z jednoczesnym wykorzystywaniem urządzeń multimedialnych. Preferencję dla form aktywizujących potwierdzają chociażby proporcje liczby godzin wykładów i ćwiczeń, konwersatoriów, warsztatów, gdyż wykłady stanowią zaledwie około 40 % zajęć. Tak określone proporcje różnych form realizowanych zajęć tworzą dobre przesłanki osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dotyczy to także wiedzy i umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Na podstawie informacji otrzymanych od Władz Jednostki, a dotyczących liczby grup studentów uczestniczących w zajęciach, należy podkreślić, że są to wielkości sprzyjające osiąganiu założonych efektów kształcenia. Ćwiczenia odbywają się w grupach 15 – 20 osobowych. Grupy językowe liczą od 10 do 15 osób, zaś zajęcia z przedmiotu „Technologia informacyjna” prowadzone są w pracowni komputerowej w grupach liczących nie więcej niż 10 osób. Z kolei grupy seminariów dyplomowych liczą 10 – 11 studentów.

Jednostka na kierunku *politologia* nie prowadzi procesu dydaktycznego w formie kształcenia na odległość.

W opinii studentów liczebność grup oraz warunki techniczne służą maksymalizacji osiąganych efektów kształcenia. Studenci wiedzę zdobytą podczas wykładów wykorzystują i uzupełniają podczas ćwiczeń/warsztatów. Treści przekazywane studentom w toku realizacji przedmiotów są w ich opinii spójne z wymaganiami egzaminacyjnymi.

1.5.8.

Praktyki zawodowe są integralną częścią procesu kształcenia na studiach I stopnia. Przygotowano dla nich odrębne efekty kształcenia, określając zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ponadto proces realizacji i zaliczania praktyk zawodowych regulowany jest odrębnymi, przyjętymi przez Uczelnię przepisami. Są to: *Regulamin studenckich praktyk zawodowych w Wyższej Szkole Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie*, stanowiący załącznik do uchwały Senatu nr 194/XVII/2012, z dnia 18.06.2012 r. oraz *Program praktyk na kierunku politologia* stanowiący załącznik do uchwały Senatu Nr 195/XVII/2012, z dnia 18 czerwca 2012 r. Organizacją praktyk zawodowych w Uczelni zajmuje się Biuro Karier i Praktyk Studenckich. Do praktyk przypisane są 4 punkty ECTS. Zgodnie z informacjami i wyjaśnieniami przedstawionymi przez Władze Uczelni i pracowników odpowiedzialnych za praktyki zawodowe w wizytowanej Jednostce realizowane są one na podstawie porozumienia pomiędzy Uczelnią a wybranym przez nią lub studenta zakładem pracy w wymiarze 4 tygodni. Uczelnia przedstawiła wykaz umów z różnorodnymi podmiotami, na podstawie których studenci kierunku *politologia* mogą realizować praktyki. Najczęściej są to: struktury partii politycznych, wydawnictwa, urzędy miast i gmin, starostwa powiatowe oraz inne struktury administracji publicznej. W 2016 r. praktyki zawodowe studenci ocenianego kierunku realizowali praktyki w 43 instytucjach i zakładach pracy.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz rozmów ZO z osobami odpowiedzialnymi za praktyki, należy podkreślić, że wizytowana Jednostka zapewnia właściwą organizację praktyk. Instytucje, w których są one realizowane, są właściwie dobierane zgodnie ze specyfiką kierunku *politologia*, umożliwiając realizację przyjętych efektów kształcenia. Różnorodność i liczba miejsc realizacji praktyk są w ocenie ZO w pełni dostosowane do liczby studentów. Studenci samodzielnie wybierają miejsce, w którym będą realizować praktyki zawodowe. Studenci potwierdzili, że podczas praktyk zawodowych realizują zadania merytoryczne, pozwalające im częściowo wykorzystać wiedzę zdobytą podczas zajęć dydaktycznych. Weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia podczas praktyk zawodowych dokonuje opiekun praktyk na podstawie przedłożonego mu dzienniczka praktyk. Na studiach II stopnia program studiów nie przewiduje praktyk.

1.5.9.

W opinii ZO, przyjęty program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Przyjęta koncepcja kształcenia spełnia wymagania w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia. U podstaw zdiagnozowanego stanu leżą między innymi inspiracje pochodzące z uznanych w skali międzynarodowej standardów programowych w dziedzinie nauk politologicznych. Współpraca międzynarodowa Uczelni opiera się nie tylko na kontaktach formalnych, ale również nieformalnych kontaktach pracowników Uczelni. Porozumienia z innymi uczelniami pozwalają propagować Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego, jak

również programy spoza obszaru UE. Jak wynika z przeprowadzonych rozmów, a także dostarczonej dokumentacji, Jednostka współpracuje z wieloma uznanymi w Europie i USA uczelniami. Współpraca międzynarodowa ma za zadanie rozszerzać wiedzę dotyczącą różnych systemów politologicznych na świecie. Student zapoznaje się z różnymi normami społecznymi obowiązującymi na świecie. Ponadto w ramach programu Erasmus+ dla studentów zagranicznych przyjeżdżających na studia na wizytowaną Uczelnię organizowane są zajęcia w języku angielskim z następujących przedmiotów: Review Media studies Promotion mix, Fundaments of PR Spokesman workshop, Journalism Computer science in journalism Review Public Opinion. Uczelnia opłaca także wyjazdy pracowników w celu poprowadzenia przez nich zajęć w uczelniach partnerskich, w ramach programów LLP Erasmus i Erasmus+. Uczelnia umożliwia także mobilność studentów w ramach programu Erasmus.

Studenci są należycie poinformowani o możliwościach wyjazdu na wymianę oraz o procedurze rekrutacyjnej. Mimo to zaledwie kilka osób rocznie decyduje się na uczestnictwo w wymianie. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest głównie lęk przed zmianą otoczenia oraz bariera językowa.

1.6.1.

Oceniana jednostka wypracowała jednolite dla całej Uczelni zasady rekrutacji. Na każdy rok akademicki są one określone stosowną uchwałą Senatu. Postępowanie kwalifikacyjne na studia przeprowadza Uczelniana Komisja Rekrutacyjna powołana przez Rektora. Zgłoszenia kandydatów na studia przyjmowane są za pośrednictwem rejestracji w systemie internetowej rejestracji kandydatów. Kandydaci zobowiązani są do wniesienia opłaty rekrutacyjnej oraz złożenia wymaganych dokumentów. Na studia I stopnia przyjmowani są kandydaci posiadający zdany egzamin maturalny w ramach tzw. „starej matury” oraz „nowej matury”. W obu przypadkach na podstawie konkursu świadectw. Przy rekrutacji brane są pod uwagę oceny z następujących przedmiotów: języka polskiego, języka obcego nowożytnego i dowolnego przedmiotu zdawanego na maturze. Na studia II stopnia mogą zostać przyjęte osoby, które uzyskały tytuł licencjata lub równorzędny, na tym samym lub pokrewnym kierunku studiów, uzyskując efekty kształcenia w zakresie nauk społecznych. Osoby, które w wyniku ukończenia studiów I stopnia, nie uzyskały zakładanych efektów kształcenia zobowiązane są do uzupełnienia tzw. różnic programowych. Od decyzji Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej przysługuje odwołanie do Rektora w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Odwołania są składane na piśmie, a decyzja Rektora jest ostateczna.

Oceniając przyjęte regulacje, należy podkreślić, że są one zobiektywizowane, dostępne dla kandydatów i zapewniające im równość szans w procesie rekrutacyjnym. W opinii ZO, są stworzone przesłanki właściwego doboru kandydatów na oceniany kierunek.

Studenci pozytywnie oceniają zasady rekrutacji, ponieważ w ich ocenie ma ona wpływ na właściwy dobór kandydatów, a w konsekwencji na odpowiedni poziom wiedzy studentów. Zdaniem studentów przyjęte zasady rekrutacji nie dyskryminują żadnej z grup kandydatów.

1.6.2.

W opinii ZO, zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiającą identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. Regulacje dotyczące tego zagadnienia zostały przyjęte uchwałą Senatu Uczelni Nr 102/X/2015 z dnia 20 kwietnia 2015 roku w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie. W dokumencie tym zaakceptowano zjawisko edukacji pozaformalnej oraz określono procedurę uznawania osiągniętych w tej formie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W dokumencie tym – uwzględniając obowiązujące w Polsce regulacje prawne – określono kryteria i procedurę uznawania kształcenia pozaformalnego. Oznacza to, że wizytowana Jednostka w odniesieniu do ocenianego kierunku jest przygotowana do potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych pozaformalnym systemem studiów.

1.7.1.

Wizytowana Jednostka na kierunku *politologia* wypracowała i stosuje metody sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia. Dotyczą one wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Stosowane metody sprawdzania i oceniania są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają sprawdzenie oraz ocenę tych efektów. Opinia ta dotyczy także efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych. Stosowane są dwie znormalizowane w skali kierunku formy: dla zaliczeń i egzaminów testowych wykorzystuje się kryterium punktowe/procentowe sumujące się do 100 zaś dla formy pisemnej i ustnej kryteria opisowe. W systemie punktowo/procentowym na ocenę dostateczną należy uzyskać 51 – 60 punktów/procent, dostateczną plus odpowiednio: 61 – 70; dobrą 71 – 80; dobrą plus 81 – 90 oraz ocenę bardzo dobrą 91 – 100 punktów/procent.

Z kolei w odniesieniu do kryteriów opisowych precyzyjnie i jednocześnie transparentnie określono dla każdej z ocen (dostateczny, dostateczny plus, dobry, dobry plus, bardzo dobry) niezbędny poziom osiągnięcia efektów kształcenia. Szczegółowe opisy zawarte są w sylabusach każdego przedmiotu. Obok tego elementem weryfikacji efektów kształcenia są prace etapowe oraz prace dyplomowe.

W ocenie studentów przyjęta przez Uczelnię konstrukcja programu studiów pozwala na przygotowanie się do pisania pracy dyplomowej oraz zdania egzaminu dyplomowego. Studenci mają możliwość zaangażowania się w prace badawcze uczestnicząc w pracach kół naukowych oraz przygotowując artykuły naukowe do periodyków, w tym wydawanych przez Uczelnię. W opinii studentów Uczelnia zapewnia właściwe warunki wspierania procesu uczenia się. System oceny osiągnięć dydaktycznych studentów zawiera wystandaryzowane wymagania. Szczegółowy program nauczania w formie sylabusów oraz zasady zaliczenia przedmiotu i wymagania egzaminacyjne są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach przez prowadzących. Studenci pozytywnie odnoszą się do oceniania ich osiągnięć, informacja

w tym zakresie jest pełna, przejrzysta i właściwa, formułowane oceny dotyczące weryfikacji procesu uczenia są obiektywne.

Etapowa weryfikacja osiągania poszczególnych efektów kształcenia realizowana jest w oparciu o prace pisemne (testy, sprawdziany, kolokwia, projekty). Podczas wizytacji udostępniono Zespołowi Oceniającemu PKA przykładowe prace etapowe studentów, stanowiące podstawę do weryfikacji efektów kształcenia. Na podstawie analizy prac etapowych studentów można stwierdzić, że weryfikacja osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie tych efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje). Sposób formułowania pytań, ich zakres i stopień trudności, a także sposób oceny nie budzi zastrzeżeń. Proces etapowej weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku jest realizowany w sposób poprawny.

1.7.2.

System weryfikacji efektów kształcenia jest w opinii ZO przejrzysty, zapewniający rzetelność i wiarygodność weryfikacji przyjętych efektów kształcenia. Przedstawiane treści kształcenia oraz warunki zaliczania przedmiotów są zrozumiałe dla studentów i nie budzą ich wątpliwości. Ich zdaniem, wiedza oraz umiejętności są weryfikowane podczas realizacji projektów, prezentacji przygotowywanych na zajęcia, dyskusji, kolokwium oraz egzaminów. Kompetencje społeczne są rozwijane i sprawdzane podczas ćwiczeń, pracy w grupach oraz praktyk studenckich. System oceny osiągnięć jest zorientowany na oczekiwania i systematyczne pogłębianie ich wiedzy. Potwierdza to stosowanie zaliczeń etapowych, kolokwium i egzaminów. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Na pozytywną ocenę zasługuje w opinii studentów umożliwienie im prowadzenia prac badawczych w ramach działalności kół naukowych.

Wizytowana Jednostka na kierunku *politologia* nie prowadzi kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

- Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.
- Jednostka prawidłowo przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia, wskazała dziedziny nauki oraz dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w dokumentach przedstawionych przez Uczelnię.
- Program studiów oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie odpowiadającym studiom licencyjnym i magisterskim. Program studiów w opinii

studentów jest logicznie skonstruowany, a wymagania egzaminacyjne odpowiadają wiedzy i umiejętnościom zdobywanym w toku zajęć. Punktacja ECTS jest w opinii Zespołu Oceniającego zgodna z przyjętymi standardami. Studenci mają możliwość indywidualizacji toku kształcenia w obrębie wybranych specjalności. Praktyki zawodowe stanowią uzupełnienie programu studiów i umożliwiają studentom poznanie specyfiki przyszłej pracy.

- Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu akademickiego, do którego kierunek ten został przyporządkowany. Efekty zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Opracowano czytelny i dobry system ich weryfikacji.
- Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia.
- Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w Jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku *politologia*.
- Program realizowany w wizytowanej Jednostce na kierunku *politologia* na poziomie studiów I i II stopnia spełnia wymagania w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

4. Zalecenia

Brak zaleceń

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaro- m kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu

i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena – studia I stopnia: w pełni; II stopnia: częściowo

2. Opis spełnienia kryterium

2.1.

Należy na wstępie zaznaczyć, że Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie składa się tylko z jednej podstawowej jednostki organizacyjnej – Wydziału Nauk Politycznych oraz prowadzi tylko jeden kierunek studiów – *politologię* na studiach o profilu ogólnoakademickim. Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Studiów Politycznych nr 2 z dnia 2 kwietnia 2012 roku, program kształcenia na kierunku *politologia* został w całości przypisany obszarowi nauk społecznych oraz dziedzinie nauk społecznych. Efekty kształcenia mają odniesienie do następujących dyscyplin: nauki o polityce, nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, nauki o mediach, nauki o polityce publicznej oraz nauki o poznaniu i komunikacji społecznej. Kadra naukowa wykazana w dokumentacji, zgodna jest z informacjami podawanymi przez System POL-on, a zbadanie teczek osobowych kadry nie wykazało żadnych uchybień.

Zgodnie z Raportem samooceny WSSMiA do minimum kadrowego studiów I i II stopnia zgłosiła łącznie trzynaście osób; . Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596) do minimum kadrowego na studiach o profilu ogólnoakademickim może być zaliczony nauczyciel akademicki, który „*posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku*” (§ 11 ust. 1, pkt 1). Wśród osób wskazanych przez Uczelnię wskazane warunki minimum kadrowego bez zastrzeżenia spełnia trzech samodzielnych nauczycieli akademickich (posiadających tytuł naukowy w dziedzinie nauk o polityce) oraz sześć osób ze stopniem doktora, którzy posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o polityce. W związku z czym **Uczelnia na ocenianym kierunku studiów, w pełni spełnia wymagania dotyczące minimum kadrowego tylko w odniesieniu do studiów I stopnia. Natomiast na studiach II stopnia wymóg ten nie jest spełniony.** Brak jest bowiem trzech samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w jednej ze wskazanych dyscyplin naukowych, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia, tj. nauki o polityce, nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, nauki o mediach, nauki o polityce publicznej, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej.

Jednocześnie Zespół Oceniający zwraca uwagę na to, że Jednostka może skorzystać z możliwości stwarzanych w nowym rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596) w części dotyczącej studiów o profilu praktycznym. Dzięki zmianie profilu studiów Uczelnia nie miałaby trudności ze spełnieniem kryterium kadrowego.

2.2.

Dorobek naukowy oraz doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku *politologia* nie są w pełni adekwatne do realizowanego programu, a zwłaszcza do zakładanych efektów kształcenia. W gronie samodzielnych nauczycieli akademickich część z nich posiada dorobek i doświadczenie w dziedzinie nauk humanistycznych. Osoby legitymujące się dyplomami w obszarze nauk społecznych, mogą natomiast wykazać się dorobkiem i doświadczeniem w dyscyplinach takich jak: nauki o polityce, pedagogika czy praca socjalna. Na studiach I stopnia przewidziano takie efekty kształcenia, jak: posiadanie „wiedzy o normach politycznych i prawnych” czy umiejętność „prawidłowego interpretowania zjawisk społeczno-politycznych oraz prawnych i ekonomicznych” (studia I stopnia) oraz posiadania szerokiej „wiedzy o normach politycznych i prawnych” czy umiejętność „twórczego interpretowania zjawisk społeczno-politycznych oraz prawnych” (studia II stopnia). Informacje przekazane przez Uczelnię w Raporcie samooceny oraz w innych dokumentach pozyskanych przez ZO są niepełne oraz niespójne i na ich podstawie nie można odpowiednio określić, czy dobór kadry akademickiej do prowadzenia zajęć jest prawidłowy i czy umożliwia studentom skorzystanie z dorobku naukowego oraz doświadczenia kadry WSSMiA w prowadzeniu badań naukowych. A ponieważ są to studia o profilu ogólnoakademickim, to uczestniczenie w zajęciach prowadzonych przez osoby o odpowiednich osiągnięciach naukowo-badawczych jest warunkiem niezbędnym.

2.3.

W opinii ZO, prowadzona polityka kadrowa – pomimo dążeń Władz Uczelni – nie doprowadziła do ukształtowania właściwej obsady kadrowej kierunku. Z drugiej jednak strony ZO stwierdza, że prowadzona polityka kadrowa motywuje zatrudnionych i zaliczonych do minimum kadrowego nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Taka też była opinia wyrażona w czasie spotkania ZO z kadrą akademicką, w czasie którego obecna była większość pracowników zaliczonych do minimum kadrowego. Stwierdzili oni, że Uczelnia wspiera finansowo wyjazdy konferencyjne oraz publikacje naukowe pracowników. Kadra akademicka zgodnie wskazywała dużą aktywność WSSMiA w organizowaniu bądź współorganizowaniu krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych, które dodatkowo stwarzały możliwość aktywnego uczestnictwa studentom wizytowanego kierunku studiów. Opierając się więc na zdaniu pracowników, ZO stwierdza, że Uczelnia stwarza rzeczywiste warunki dalszego rozwoju naukowego oraz wspiera pracowników w ich staraniach o postępowania awansowe (habilitacje).

2.4.

Jednostka prowadzi działalność naukowo-badawczą, wspieraną finansowo przez Uczelnię. Należy jednak podkreślić, że część z podejmowanej problematyki badawczej, stosowanej metodologii badań nie pokrywa się z zakresem obszaru, dziedziny (a także dyscyplin), do którego został przyporządkowany wizytowany kierunek studiów. Związane jest to z wskazanym powyżej problemem braku spójności pomiędzy zadeklarowanym przypisaniem wizytowanego kierunku *politologia* wyłącznie do obszaru nauk społecznych oraz wyraźne

wskazanie dyscyplin naukowych związanych z kierunkiem kształcenia a obszarami zainteresowań naukowych zatrudnionych w Uczelni nauczycieli akademickich. Z tego powodu WSSMiA ma osiągnięcia na przykład w zakresie pracy socjalnej, ale jest to obszar badań naukowych zaliczany powszechnie do *pedagogiki*, której nie ma w wykazie dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia. Współorganizowane przez Uczelnię konferencję w znacznej mierze dotyczą takich dyscyplin, jak filozofia czy religioznawstwo, które znajdują się w obszarze nauk humanistycznych i nie przynależą do obszaru i dziedziny w których określone są efekty kształcenia dla kierunku politologia .

2.5.

Rezultaty prowadzonych w Uczelni badań tylko częściowo mogą zostać wykorzystane w modyfikowaniu programu studiów ze względu na wskazany powyżej rozdźwięk pomiędzy kierunkiem kształcenia, przypisaniem do dyscyplin naukowych oraz określeniem efektów kształcenia a kierunkiem badań prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSSMiA. Jednocześnie należy podkreślić, że wprowadzenie takich zagadnień, jak fundusze hedgingowe do sylabusu zajęć „Międzynarodowe stosunki gospodarcze” jest właśnie rezultatem prowadzonych aktualnie badań naukowych. W czasie spotkania ZO z kadrą dydaktyczną, pracownicy stwierdzili, że dwa razy do roku są organizowane spotkania kadry w celu przeglądu i ewentualnego modyfikowania programu nauczania oraz sylabusów poszczególnych modułów kształcenia. Należy podkreślić, że Uczelnia jest aktywna w nawiązywaniu międzynarodowej współpracy naukowej. Pomimo intensywnej współpracy z ośrodkami na Ukrainie, Białorusi oraz w Syrii – regiony te są pominięte w realizowanym programie nauczania.

3. Uzasadnienie

Uczelnia nie spełnia wymagań minimum kadrowego dla kierunku politologia na studiach II stopnia, ponieważ brak jest 3 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych w jednej z dyscyplin, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia. Natomiast warunki minimum kadrowego dla studiów I stopnia zostały spełnione.

Oczekiwana od uczelni kompleksowość badań nie może oznaczać ich całkowitego rozproszenia oraz oderwania od obszaru i dziedziny, do którego został przyporządkowany kierunek oraz efekty kształcenia. Z tego względu nawet niezwykle wartościowe badania (uwieńczone publikacjami) z zakresu językoznawstwa i tzw. języków starożytnych nie mogą zostać uznane za adekwatne do realizowanego programu nauczania kierunku politologia.

Polityka kadrowa umożliwia nauczycielom akademickim właściwy rozwój i wspiera umiędzynarodowienie ich badań naukowych, ale jak wskazano powyżej – część wartościowych badań naukowych WSSMiA nie zawiera się w obszarze wiedzy odpowiadającemu obszarowi kształcenia. Tym niemniej jednak, większość prowadzonych badań zawiera się w dyscyplinach, do których przypisano wizytowany kierunek studiów i w tym zakresie – w opinii ZO – rezultaty prowadzonych badań są wykorzystane w doskonaleniu programu kształcenia na kierunku *politologia*.

4. Zalecenia

- Uczelnia powinna podjąć niezbędnie działania naprawcze w zakresie minimum kadrowego, na studiach II stopnia.
- Należy podjąć starania, aby prowadzone w Uczelni badania były bardziej skupione wokół dziedziny nauk społecznych i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełniania kryterium

3.1.

WSSMiA w dniu 14 października 2015 roku zmieniła swój Statut, dostosowując go do wymogów nowelizacji Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Tym samym swoje umocowanie prawne znalazł Regulamin Rady Powierniczej WSSMiA (przyjęty 27 lutego 2014 r.). Rada Powiernicza wizytowanej Uczelni stanowi ciało, które nie tylko sprawuje ogólny nadzór nad Uczelnią, ale i ułatwia organizowanie współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym, bowiem w jej składzie znajdują się ludzie spoza świata akademickiego. Uczelnia wykazuje dużą aktywność w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, stwarzając przy tym okazję do rozwoju naukowego nauczycielom akademickim oraz studentom. Uprawnienia wyżej wymienionej Rady Powierniczej pozwalają jej nie tylko na sprawniejsze pozyskiwanie miejsc do odbywania praktyk przez studentów, ale i na weryfikowanie sposobu ich organizowania oraz ocenę skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia. Posiedzenia Rady Powierniczej odbywają się nie rzadziej niż raz na semestr, co przy tak małej Uczelni jest wystarczającą częstotliwością, by móc rzetelnie weryfikować skuteczność praktyk studenckich oraz prowadzić aktywną współpracę z otoczeniem zewnętrznym. Wśród instytucji, z którymi współpracuje Uczelnia, są instytucje mające swoje siedziby w Warszawie (np. Instytut Badawczy Nauk Stosowanych i Nowych Technologii), jak i poza nią. Jednym z najbardziej wartościowych przejawów takich działań jest współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Poznaniu, którego efektem jest realizowanie projektu „Czas na nowe kwalifikacje” adresowanego wprawdzie nie do studentów, ale przy realizacji którego studenci mogą zostać zaangażowani. W ramach współpracy z Toruńską Szkołą Wyższą studenci studiów I i II stopnia zostali zaangażowani w prowadzenie badań ankietowych, co pozwoliło im na wykorzystanie w praktyce zdobywanej wiedzy z zakresu metodologii nauk społecznych.

Godnym podkreślenia przykładem współpracy z otoczeniem zewnętrznym jest działanie na rzecz Kościoła w Syrii. Organizowane są w Polsce spotkania z przedstawicielami tego Kościoła, dzięki czemu studenci mogą poznać relacje bezpośrednich świadków bieżących wydarzeń z tamtego regionu. Towarzyszy temu prowadzenie akcji pomocowej, co umożliwia realizowanie funkcji wychowawczej, do której zobowiązane są wszystkie uczelnie.

3.2.

Nie dotyczy – Uczelnia nie prowadzi studiów we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

3. Uzasadnienie

Władze WSSMiA z dużym zaangażowaniem podchodzą do organizowania i prowadzenia współpracy z otoczeniem zewnętrznym. Działająca w Uczelni Rada Powiernicza usprawnia tę współpracę, ułatwia pozyskiwanie nowych miejsc do odbywania praktyk zawodowych. Nawiązana współpraca z otoczeniem zewnętrznym przyczynia się bardzo do realizowania zadań związanych z kształceniem kompetencji społecznych.

4. Zalecenia

Należy dalej rozwijać współpracę z otoczeniem gospodarczym, aby studenci mieli nie tylko możliwość realizowania praktyk, ale i większe możliwości znajdowania nowych, atrakcyjnych miejsc pracy.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1.

Baza dydaktyczna mieści się w biurowcu Central Tower (Warszawa, Aleje Jerozolimskie 81). Wynajmowana przez Uczelnię powierzchnia dydaktyczna wynosi 1550 m². W jej skład

wchodzą 2 aule o powierzchni 200 m² i 150 m², 5 sal + 1 (pracownia komputerowa) o powierzchni 63 – 55 m², 2 sale o powierzchni 24 – 23 m², sala o powierzchni 12 m². Powierzchnia biurowa (łącznie ok. 240 m²) mieści bibliotekę z czytelnią, gabinety dydaktyczne do dyspozycji kadry, sekretariat i dziekanat. Uczelnia oferuje na terenie budynku bezpłatny dostęp do bezprzewodowego Internetu. Studenci posiadają swobodny dostęp do 2 kserografów oraz do drukarki sieciowej i skanera w czytelnii. Budynek jest przystosowany dla potrzeb studentów niepełnosprawnych (podjazd, szerokie drzwi, windy i toalety).

W ocenie ZO, rozmiary infrastruktury i zasobów materialnych służących realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym przygotowaniu do prowadzenia badań lub zapewnieniu udziału w badaniach, są w pełni dostosowane do potrzeb kształcenia w ramach ocenianego kierunku. Instytucje, w których prowadzone są praktyki zawodowe, w ocenie ZO, w pełni uwzględniają potrzeby wynikające z efektów kształcenia określonych dla tych praktyk.

4.2.

Biblioteka mieści się w siedzibie Uczelni. Biblioteka udziela informacji bibliograficznych, katalogowych i faktograficznych. Biblioteka i czytelnia otwarte są w dniach i godzinach dostosowanych do potrzeb wszystkich studentów, przede wszystkim w soboty i niedziele. Dwa razy do roku, przed rozpoczęciem semestru zimowego oraz letniego pracownik biblioteki wysyła do wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących w danym roku akademickim zajęcia prośbę o przesłanie drogą mailową (przed rozpoczęciem semestru zimowego – do 30 lipca, przed rozpoczęciem semestru letniego – do 30 stycznia) zapotrzebowanie na publikacje (pozycje bibliograficzne), które wykorzystywane są w ramach prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych. Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy z Biblioteką Uniwersytetu Warszawskiego oraz Biblioteką Narodową.

W semestrze letnim r.a. 2016/17 Uczelnia wynajmie kolejne piętro w biurowcu, w którym ma siedzibę (Władze Uczelni przedstawiły ZO stosowne dokumenty). Przewidywana jest tam biblioteka z czytelnią o powierzchni 150 m². W skład czytelnii będzie wchodzić 18 stanowisk pracy indywidualnej czytelnika oraz dodatkowo 4 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu do przeglądania zbiorów bibliotecznych Uczelni oraz innych placówek. Księgozbiór podzielony będzie na działy według UKD i uporządkowany: alfabetycznie, przedmiotowo oraz systematycznie.

Studenci mają możliwość otrzymywania (bezpłatnie) elektronicznych wersji wszystkich publikacji naukowych wydawanych przez Uczelnię. W opinii nauczycieli akademickich wyrażonych podczas spotkania z ZO, publikacje te są istotnym elementem wspomagającym osiągnięcie planowanych efektów kształcenia.

W ocenie ZO, dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej o zasięgu krajowym i międzynarodowym w zakresie dostosowanym do dziedziny nauk społecznych, do której odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku, oraz wspierających samodzielne uczenie się studentów i przygotowanie do prowadzenia badań zasługuje na ocenę „w pełni”.

4.3.

Nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

3. Uzasadnienie

Jednostka, w ocenie ZO, dysponuje odpowiednią bazą lokalową umożliwiającą w pełni realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów *politologia*. Infrastruktura w pełni stwarza możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla *politologii* (I i II st.). Osoby niepełnosprawne w pełni mają umożliwione korzystanie z wszystkich pomieszczeń oraz ze specjalistycznego sprzętu przeznaczonego dla osób niedosłyszących lub niedowidzących.

Uczelnia – dzięki zawartym umowom o współpracy międzybibliotecznej oraz zapewnieniu studentom dostępu do elektronicznych wersji publikacji naukowych – w pełni zabezpiecza dostęp studentów do literatury, w tym czasopism, związanej z kierunkiem *politologia*.

4. Zalecenia

Przygotowanie pomieszczeń na uczelnianą bibliotekę wraz z czytelnią oraz wyposażenie jej w zbiory literatury przechowywane obecnie w magazynach Uczelni oraz wyposażenie jej w przewidywaną w planach planowaną liczbę stanowisk komputerowych (18 stanowisk pracy indywidualnej czytelnika oraz dodatkowo 4 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu do przeglądania zbiorów bibliotecznych).

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

Ocena – znacząco

Opis spełnienia kryterium

5.1.

Z opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO wynika, że prowadzący zajęcia są dla nich dostępni podczas zajęć jak również odpowiadają na wiadomości e-mail. Wszyscy nauczyciele akademicy mają ustalone godziny swoich konsultacji i są na nich obecni. Studenci mają możliwość wyboru opiekuna swojej pracy dyplomowej, jak również sami określają jej temat, który jest następnie przez niego akceptowany. SeminaRIA magisterskie odbywają się w małych

grupach, co umożliwia studentom indywidualną pracę z opiekunem.

Poza stypendium rektora dla najlepszych studentów, Uczelnia – zdaniem studentów – nie wprowadziła dodatkowych mechanizmów motywujących ich do osiągania lepszych wyników w nauce. Studenci obecni na spotkaniu z ZO, potwierdzili, że nie spotkali się z powstaniem sytuacji konfliktowych na Uczelni. W odpowiedzi na pytanie podkreślili, że mają możliwość składania skarg i wniosków do Władz Uczelni, na które zawsze uzyskują odpowiedź.

Na ocenianym kierunku – pomimo utworzenia – faktycznie nie działają studenckie koła naukowe. Wynika to przede wszystkim z braku zainteresowania studentów, którzy studia w trybie niestacjonarnym łączą z pracą zawodową, a ich celem nie jest rozwój naukowy, ale uzupełnienie wykształcenia. W Uczelni nie funkcjonuje sformalizowany Samorząd Studencki. Studenci są natomiast reprezentowani przed Władzami Uczelni i nauczycielami akademickimi przez starostów grup. Studenci z tych samych powodów jak w przypadku braku działalności kół naukowych, nie są zainteresowani dodatkową działalnością społeczną czy kulturalną.

System pomocy materialnej dla studentów reguluje na ocenianym kierunku studiów Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej (wszedł w życie 1 września 2014 r.). Studenci podkreślili, że świadczenia pomocy materialnej wypłacane są terminowo. Informacje na temat pomocy materialnej są publikowane na stronie internetowej Uczelni. Pozytywnie pod względem organizacyjnym oceniona została praca pracowników zajmujących się przyznawaniem i wypłatą świadczeń pomocy materialnej dla studentów.

Kryteria przyznawania stypendiów: socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg są sprecyzowane w Regulaminie. Jednak, studenci obecni na spotkaniu z ZO podkreślili, że nie odnoszą oni osiągnięć dodatkowych (np. sportowych) i przyznawanie stypendium rektora wyłącznie za średnią ocen jest dla nich rozwiązaniem wystarczającym..

5.2.

W opinii studentów, Uczelnia faktycznie nie prowadzi współpracy międzynarodowej z udziałem studentów na zasadach bilateralnych. Jednakże Zespół Oceniający po odbytych spotkaniach ze studentami, stwierdza, że studenci nie są zainteresowani wyjazdami na wymianę, ponieważ łączą oni studia w trybie niestacjonarnym z pracą zawodową.

5.3.

W opinii studentów, w Uczelni faktycznie nie funkcjonuje jednostka typu Biuro Karier. W czasie wizytacji nie zaobserwowano innych instytucjonalnych mechanizmów mających na celu wsparcie studentów we wchodzeniu na rynek pracy. Studenci obecni na spotkaniu z ZO podkreślili jednak, że są oni już obecnie osobami funkcjonującymi na rynku pracy i nie oczekują żadnego wsparcia ze strony Uczelni. Uczelnia jest natomiast zaangażowana w organizację wyjazdów studentów do pracy za granicą. Uczelnia nie wspiera studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim, co jednak nie jest sprzeczne z ich oczekiwaniami. Celem studentów pracujących jest uzupełnienie wykształcenia. Nie są oni natomiast zainteresowani rozwojem naukowym ani nawiązywaniem kontaktów ze środowiskiem akademickim.

5.4.

W Uczelni nie wyodrębniono osobnej jednostki zajmującej się wsparciem studentów niepełnosprawnych. Wsparciem tym w razie potrzeby zajmują się Władze Uczelni. Z deklaracji Władz Uczelni wynika, że obecnie na ocenianym kierunku studiów nie studiuje żaden student, którego niepełnosprawność utrudniałaby mu proces studiowania. Z zapewnień Władz wynika, że w razie potrzeby nie byłoby trudności z dostosowaniem procesu kształcenia do potrzeb studenta niepełnosprawnego.

Budynek Uczelni, w którym odbywają się zajęcia na ocenianym kierunku, jest w pełni dostosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

5.5.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili pracę sekretariatu ds. studenckich. Podkreślone zostały wysokie kompetencje pracowników administracyjnych. Studenci uważają, że sekretariat pracuje sprawnie, co pozwala im na załatwienie swoich spraw bez kolejek. Uczelnia nie zapewnia natomiast publicznego dostępu do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. Ponadto studenci potwierdzili, że mają bezpośredni dostęp do Rektora również poza wyznaczonymi godzinami przyjęć. Studenci wyrazili swoją pozytywną ocenę dla pracy Rektora, który znajduje czas na pomoc w indywidualnych problemach studentów.

Uzasadnienie

Pomoc dydaktyczna sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów. System przyznawania świadczeń pomocy materialnej funkcjonuje sprawnie, aczkolwiek na podstawie nieaktualnego regulaminu. Przyjęte kryteria przyznawania stypendium rektora dotyczą średniej ocen z pominięciem pozostałych osiągnięć.

Uczelnia nie zapewnia studentom możliwości wyjazdu na wymianę międzynarodową lub krajową. Studenci nie oczekują jednak takich możliwości ze względu na obowiązki zawodowe, które łączą ze studiami w trybie niestacjonarnym.

Studenci ocenianego kierunku studiów nie oczekują wsparcia Uczelni we wchodzeniu na rynek pracy, ponieważ w większości są już zatrudnieni. Nie są oni również zainteresowani w nawiązywaniu kontaktów ze środowiskiem akademickim. Dlatego Uczelnia zaprzestała udzielania wsparcia tego rodzaju.

Na ocenianym kierunku studiów nie studiują studenci niepełnosprawni. Z deklaracji Władz Uczelni wynika, że w razie potrzeby studentowi niepełnosprawnemu zostałoby udzielone odpowiednie wsparcie w procesie uczenia się.

Uczelnia zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Uczelnia nie zapewnia natomiast publicznego dostępu do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

Zalecenia:

1) Zapewnienie publicznego dostępu do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. 2) Stworzenie dla studentów możliwości wymiany międzynarodowej.
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów
6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:* 6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, * 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania, 6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, * 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, 6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, * 6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, * 6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej, 6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów, 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, 6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach 6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.
1. Ocena – w pełni 2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi. 6.1. Podstawowym zadaniem WSZJK funkcjonującego na ocenianym kierunku studiów, jest ciągłe badanie, analiza, ocena i monitorowanie zmian jakości kształcenia w Uczelni oraz przedkładanie rezultatów tych czynności Władzom Uczelni i społeczności akademickiej do praktycznego wykorzystania. Szczegółowe zadania WSZJK obejmują dwa obszary: 1. W obszarze zarządzania procesem dydaktycznym WSZJK dokonuje: - oceny analiz efektów kształcenia, przedkładanych corocznie przez Dziekana Wydziału, a także oddziaływania wniosków płynących z tych analiz na doskonalenie programu kształcenia; - analiz ocen dotyczących organizacji procesu kształcenia, dokonywanych przez studentów, absolwentów oraz nauczycieli akademickich w formie ankiet; - analizy i oceny danych dotyczących stopnia umiędzynarodowienia studiów

i badań naukowych.

2. W obszarze warunków prowadzenia studiów WSZJK dokonuje:

- a. oceny związku kierunku studiów oraz strategii rozwoju Wydziału prowadzącego ten kierunek ze strategią rozwoju Uczelni i z jej misją; tej oceny dokonuje się na etapie tworzenia lub przekształcania kierunku studiów;
- b. analizy i ocena stopnia zgodności efektów kształcenia opracowanych w Uczelni dla każdego kierunku studiów z efektami kształcenia opisanymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji (obecnie PRK) dla odpowiedniego obszaru wiedzy; tę ocenę sporządza się zawsze na etapie tworzenia i przekształcania kierunków studiów;
- c. analizy, ciągłego monitoringu oraz oceny przebiegu realizacji programów kształcenia oraz programów i planów studiów, w tym stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz sposobów weryfikacji stopnia ich osiągnięcia;
- d. analiza sposobu przypisywania punktów ECTS do poszczególnych modułów kształcenia w programie studiów;
- e. ocena spełniania wymagań dotyczących minimum kadrowego i kwalifikacji nauczycieli akademickich, dla każdego kierunku studiów, dokonywana na etapie tworzenia dokumentacji dla programu kształcenia na danym kierunku;
- f. ocena infrastruktury dydaktycznej, w tym dostępu do zalecanych źródeł informacji, z wykorzystaniem ankiet nauczycieli akademickich i studentów;
- g. ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym analiza stopnia dostosowania efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy poprzez między innymi wykorzystanie wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów, a z drugiej strony analiz opinii pracodawców.

Kluczem do zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia w Uczelni, jest świadome współtworzenie kultury jakości kształcenia przez wszystkich członków społeczności akademickiej. Wysoką jakość mają umacniać: ocena własna, dialog, współpraca, wspieranie i upowszechnianie najlepszych rozwiązań. Podstawowym narzędziem polityki zapewnienia jakości kształcenia jest realizowanie w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oceny efektów kształcenia przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia w składzie:

- Rektor – przewodniczący,
- Prorektorzy,
- Koordynator programu ECTS,
- 2 nauczycieli akademickich wskazanych przez Rektora,
- przedstawiciel studentów.

Do zadań Zespołu należy w szczególności:

- 1) analizowanie ankiet studentów dotyczących jakości prowadzonych zajęć i stopnia satysfakcji ze studiowania na danym kierunku studiów,
- 2) dokonywanie oceny zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów i profilem kształcenia,
- 3) ocena poziomu nauczania poszczególnych modułów/przedmiotów,
- 4) analizowanie efektów i programów kształcenia,

- 5) inicjowanie spotkań ze studentami, pracownikami i pracodawcami, których celem będzie analiza jakości i efektów kształcenia.

Zespół dokonuje ewaluacji wewnętrznego systemu zapewniania jakości w szczególności poprzez:

- 1) ocenę efektywności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia,
- 2) analizowanie zgłaszanych uwag i propozycji nowych rozwiązań ze strony podmiotów odpowiedzialnych za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia,
- 3) przedstawianie Dziekanowi propozycji w sprawie ewaluacji wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia wraz z informacją o przewidywanych skutkach wprowadzenia tych zmian,
- 4) przedstawianie Dziekanowi propozycji w sprawie wprowadzenia programów naprawczych lub korygujących funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

6.1.1.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania zakładanych efektów kształcenia ma charakter opiniodawczy. Mówiąc o opiniach interesariuszy należy mieć na myśli czynny udział w procesie definiowania efektów kształcenia przedstawicieli studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, czyli przedstawicieli pracodawców, organizacji i stowarzyszeń zawodowych, władz lokalnych i innych partnerów społecznych. Jak poinformowano ZO, szczególnie ważną rolę na etapie tworzenia programu kształcenia odgrywa opinia interesariuszy zewnętrznych, gdyż przyszli absolwenci, powinni nabyć wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne takie, jak od nich oczekują przyszli pracodawcy. Nie mniej ważny jest także udział interesariuszy wewnętrznych, ponieważ w trakcie tworzenia programów, proces kształcenia winien być ukierunkowany na studenta. W tym celu na Wydziale wypracowana została procedura, która obejmuje zasady pozyskiwania opinii interesariuszy w zakresie doskonalenia programów i efektów kształcenia (Procedura nr 9 – Współpraca z interesariuszami w zakresie doskonalenia programów kształcenia), do której załącznikami są wzory opinii interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych. W trakcie wizytacji Władze Wydziału przedstawiły ZO szereg opinii interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych o programie kształcenia na kierunku *politologia*. Należy także nadmienić, że wnioski wynikające z tych opinii, zostały uwzględnione przy projektowaniu programu dla ocenianego kierunku studiów. Przedstawiciele studentów zostali powołani do Komisji ds. Jakości Kształcenia. Brali oni udział w dyskusjach nad przygotowanym projektem programu kształcenia.

6.1.2.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania jest jednym z elementów stosowanego na Wydziale Nauk Politycznych wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Monitorowanie stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia dotyczy wszystkich rodzajów zajęć i przebiega na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. System wprowadził rozbudowany model hospitacji zajęć

dydaktycznych i praktyki zawodowej, obejmujący hospitacje kompleksowe, problemowe oraz lustracyjne, które służą m.in. monitorowaniu stopnia osiągania przez studentów efektów kształcenia. Zasady monitorowania efektów kształcenia określa procedura nr 1 – Zasady monitorowania efektów kształcenia w celu ich doskonalenia oraz doskonalenia planów studiów oraz programów kształcenia. Jak wynika z przeprowadzonych rozmów, monitorowanie uwzględnia ocenę efektów kształcenia przedstawianą przez Dziekana Jednostki, po uprzednim zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *politologia*. Ponadto przy monitorowaniu uwzględnia się także wnioski z analizy wyników osiągnięć efektów kształcenia przez studentów, opinię opiekunów praktyk zawodowych o zrealizowanych przez studentów, efektach kształcenia, wyniki z analizy jakości prac dyplomowych czy też wyniki z monitorowania zawodowych losów absolwentów.

6.1.3.

Jednym z elementów stosowanego w Jednostce wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia jest weryfikacja osiąganych efektów kształcenia. Weryfikacja prowadzona jest na różnych etapach kształcenia, tj. poprzez zaliczenia cząstkowe – zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów, weryfikację efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych, weryfikację seminariów dyplomowych oraz przygotowanej pracy dyplomowej, a także poprzez weryfikację efektów kształcenia w trakcie badania losów zawodowych absolwentów. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów kształcenia (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne). Wymagania dotyczące poszczególnych przedmiotów określone są przez prowadzące je osoby w kartach przedmiotów. Warunki i zasady dyplomowania określone są w dokumentacji dotyczącej procesu dyplomowania, w której określony został m. in. regulamin seminariów oraz egzaminów dyplomowych czy też wykaz dokumentów niezbędnych dla przeprowadzenia obrony pracy dyplomowej, egzaminu dyplomowego i otrzymania dyplomu. Ponadto wdrożona została procedura antyplagiatowa, która określa tryb i zasady postępowania antyplagiatowego obowiązującego w Uczelni oraz na Wydziale. W dokumencie dotyczącym praktyk studenckich zawarty został regulamin praktyk określający ogóle cele praktyk, ich organizację oraz obowiązki organizatorów i uczestników praktyk. Wszystkie powyższe informacje znalazły potwierdzenie w dokumentacji przedstawionej Zespołowi Oceniającemu przez Władze Uczelni. Ponadto, jak poinformowano ZO, wprowadzono procedurę dotyczącą oceny weryfikacji efektów kształcenia osiąganych przez studentów, w tym zasad uzyskiwania zaliczenia modułu oraz informowania studentów o uzyskanych ocenach (Procedura nr 2 – Zasady oceny efektów kształcenia osiąganych przez studenta).

6.1.4.

Senat Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie przyjął zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Jak wynika z uchwały, do potwierdzania efektów uczenia się na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia jest uprawniona podstawowa jednostka organizacyjna Uczelni posiadająca co najmniej pozytywną ocenę programową na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, a w przypadku nieprzeprowadzenia oceny na tym kierunku studiów –

podstawowa jednostka organizacyjna Uczelni posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora w zakresie obszaru kształcenia i dziedziny, do których jest przyporządkowany ten kierunek studiów. Jak poinformowano ZO, powyższą procedurę obejmuje swoją oceną wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia.

6.1.5.

Uczelnia prowadzi badania losów zawodowych absolwentów. Z każdej edycji badania sporządzane są raporty zawierające część z wnioskami i rekomendacjami dotyczącymi konieczności wprowadzenia zmian w sposobie kształcenia. Z zapewnień Władz Uczelni wynika, że wyniki służą do modyfikacji katalogu efektów kształcenia. Pierwsze badanie przeprowadzane jest po 3 latach od uzyskania dyplomu i ponowne po 5 latach. Monitoring kariery zawodowej absolwentów Uczelni ma na celu zbadanie przebiegu ich pracy zawodowej, kompetencji absolwenta danego kierunku studiów na rynku pracy, warunków zatrudnienia, satysfakcji z wykonywanej pracy, stopnia zgodności pracy z kierunkiem studiów lub przyczyn pozostawania bez pracy. Uzyskane informacje pozwalają na znalezienie związków między zdobytym wykształceniem, a kształtowaniem kariery zawodowej absolwentów.

6.1.6.

Funkcjonująca Procedura nr 3 określa zasady okresowej oceny nauczycieli akademickich. Zgodnie z tą procedurą, nauczyciel akademickich podlega okresowej ocenie raz na dwa lata. Ocena nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora, zatrudnionego na podstawie mianowania, dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata. Celem okresowej oceny, jest ustalenie stopnia wypełniania obowiązków przez nauczycieli akademickich. Przy dokonywaniu oceny w sferze dydaktycznej podstawowymi kryteriami są: poziom i aktualność przekazywanych treści nauczania, rzetelność wykonywania obowiązków dydaktycznych, umiejętność w nawiązywaniu kontaktu ze studentami oraz gotowość do niesienia im pomocy w ramach prowadzonych zajęć, udział w organizacji procesu dydaktycznego, autorstwo i współautorstwo podręczników, skryptów i innych pomocy naukowych. W sferze naukowej podstawowymi kryteriami są: publikacje naukowe z uwzględnieniem rangi wydawnictw lub czasopism, w których się ukazały, udział w projektach badawczych, udział w badaniach naukowych i pracach wdrożeniowych, udział w konferencjach naukowych. Przy dokonywaniu oceny w sferze organizacyjnej podstawowymi kryteriami są: funkcje pełnione w Uczelni, udział w komisjach i zespołach, uczestnictwo w pracach organów Uczelni.

6.1.7.

Jak wynika z przeprowadzonych w toku wizytacji rozmów, uzyskana przez nauczycieli akademickich ocena jest podstawą do określania zakresu łączącego nauczyciela z uczelnią stosunku pracy, w szczególności w sferze obciążeń dydaktycznych. Treść ankiet wypełnianych przez nauczycieli akademickich oraz formułowana na jej podstawie ocena brane są pod uwagę także w kontekście przyznawania stypendiów wypłacanych z własnego funduszu, partycypacji organizacyjnej i finansowej ze strony Uczelni w awansie naukowym pracowników Jednostki. Uzyskanie przez nauczyciela akademickiego dwóch kolejnych ocen

negatywnych stanowi podstawę do rozwiązania z nim stosunku pracy.

6.1.8.

W związku z ciągłym doskonaleniem procesu kształcenia na kierunku *politologia*, przeprowadzana jest przez studentów, w formie ankiety, okresowa ocena infrastruktury dydaktycznej, w tym biblioteki, oraz obsługi administracyjnej. Zasoby materialne, infrastruktura dydaktyczna oraz także system wsparcia materialnego (stypendia naukowe i socjalne) umożliwiają studentom kierunku realizację programu kształcenia, w tym osiągnięcia efektów kształcenia. Niezależnie od przeprowadzanej ankiety, ocena systemu wsparcia studentów i stanu infrastruktury prowadzona jest na bieżąco w ramach obowiązków Władz Wydziału oraz nauczycieli akademickich będących zobowiązanymi do informowania o potrzebie zakupu pozycji literatury i wyposażenia sal dydaktycznych. Jak wynika z przedstawionego sprawozdania z działalności Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, podjęto inicjatywy zmierzające w kierunku poprawy jakości obsługi administracyjnej Wydziału poprzez wprowadzenie informacji dydaktycznej dla studentów, prezentowanej na ekranach znajdujących się przez Dziekanatem Wydziału oraz zwiększenie dostępności informacji znajdujących się na stronie internetowej Uczelni.

6.1.9.

Na ocenianym kierunku studiów wdrożony został system zarządzania informacją na temat jakości kształcenia, który obejmuje bazy danych umożliwiające przechowywanie informacji odnoszących się do jakości kształcenia. Dane te obejmują: dokumenty dotyczące toku studiów (programy i plany studiów), dokumenty dotyczące nadzoru nad jakością kształcenia (np. protokoły hospitacji zajęć dydaktycznych), listy, skargi i wnioski studentów oraz wyniki badań dotyczących jakości kształcenia. Dokumentacja związana z działaniami dotyczącymi zapewnienia jakości kształcenia stanowi przedmiot prac nad udoskonalaniem istniejących bądź konstrukcją nowych programów kształcenia. Najczęściej stosowaną formą dokumentowania działań, jest notatka informacyjna, chyba, że procedury prowadzenia określonych czynności stanowią inaczej. Dostęp do dokumentacji mają wyłącznie pracownicy, którzy realizują sprawy związane z zapewnieniem właściwej jakości kształcenia na zasadach kancelarii zdecentralizowanej. Efekty analiz działań są w pełni jawne. Wydział Nauk Politycznych dokonuje oceny skuteczności WSZJK oraz jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia poprzez realizację zadań przewidzianych w procedurach i przyjętych w nich harmonogramach. Corocznie w formie sprawozdania wskazuje się obszary i elementy wymagające doskonalenia na kierunku oraz sformułowanie wniosków na temat podjętych działań na rzecz zapewnienia i wdrożenia procedur projakościowych.

6.1.10.

Dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach, określa Procedura nr 6 – Zapewnienie informacji o oferowanych programach studiów i efektów kształcenia, która obejmuje zasady udostępniania do wiadomości publicznej informacji o oferowanych programach studiów i efektach kształcenia. Jak wynika z przeprowadzonych rozmów, za publikacje oraz dostęp do informacji

o programie i procesie kształcenia na kierunku *politologia* odpowiada Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia. Informacje zawarte są na uczelnianej stronie internetowej. Ponadto w Dziekancie Wydziału upowszechniane są zasady funkcjonowania WSZJK, oraz stosownych procedur, wyniki rocznej oceny pracy jednostki, informacje wspomagających proces kształcenia, m.in.: zasad dyplomowania, warunki i tryb odbywania praktyk zawodowych.

6.2.

Każda komisja i zespół działający w strukturze WSZJK ma możliwość zgłaszania na bieżąco uwag i propozycji zmian działania systemu. Po przeprowadzeniu pełnego cyklu oceny WSZJK (rok akademicki) dokonuje się oceny sprawności działania oraz możliwości doskonalenia funkcjonowania systemu. Zmiany w działaniu systemu wprowadzane są od kolejnego roku akademickiego.

3. Uzasadnienie

W opinii Zespołu Oceniającego, Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia WSSMiA pozwala ocenić realizację efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz wspiera podnoszenie jakości kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów.

Z analizy dokumentacji wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, jak również z rozmów z przedstawicielami samorządu studentów wynika, że Uczelnia jest świadoma roli i znaczenia udziału studentów w procesach analitycznych i decyzyjnych mających na celu poprawę jakości kształcenia. Na uczelni nie funkcjonuje jednak faktycznie Samorząd Studentów i studenckie koła naukowe oraz – w opinii studentów – brak jest ogólnodostępnej informacji o koncepcji i programie kształcenia w ramach ocenianego kierunku., co zostało stwierdzone w pkt. 5 niniejszego Raportu.

4. Zalecenia

- WSZJK powinien nadzorować politykę kadrową Uczelni.
- WSZJK powinien stymulować samorządność studentów oraz możliwość realizacji przez nich swoich zainteresowań związanych z kształceniem.
- WSZJK powinien pilotować ogólną dostępność studentów do informacji o koncepcji i programie kształcenia w ramach ocenianego kierunku.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

W wyniku przeprowadzonej oceny programowej na kierunku *politologia* prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Nauk Politycznych Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie, Zespół Oceniający zgadza się z przedstawioną w Raporcie samooceny analizą SWOT, dotyczącą kierunku studiów *politologia*.

Dobre praktyki

Brak dobrych praktyk.